

si
tse

revista d'educació en el lleure
II època / desembre 2017 / 6,00 €

218

Col·laboren: Carles López. Joan-Andreu Rocha. Carles Muñoz. Marc Labori. Ferran Coma. Lluís Tarazón. **Manual:** Com afrontar una situació de comunicació de crisi? **En ruta:** Caminem a prop del Papiol. **Racons:** Sílvia Sanz.

Som comunitat

Com enfortir la relació entre lleure i parròquia

Francina Alsina

Voluntària d'Arrels Fundació i presidenta de la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

Som comunitat

Què uneix els centres d'esplai i els agrupaments amb les parròquies? Doncs encara que no ho sembli, moltes coses. Les entitats de lleure, en la majoria dels casos, hi tenen el seu origen. Els membres de la comunitat cristiana van ser els qui van realitzar les primeres colònies d'estiu. A l'inici, com una activitat directa des de la parròquia i, més endavant, representant l'Església als centres. Precisament, a través dels centres d'esplai i dels agrupaments, l'Església, les parròquies i les comunitats cristianes van trobar l'espai per dur a terme activitats de lleure.

Tot i això, la relació entre ambdues ha passat per diferents etapes i no sempre ha estat fàcil. Malgrat aquest fet, els uneix sobretot el treball per la comunitat i des de la comunitat. En aquest Centre d'Interès, a través de vivències personals i consells pràctics, analitzarem la relació entre el lleure i la parròquia. A més trobareu eines i consells pràctics perquè la relació entre aquests dos agents sigui més fructífera.

centre d'interès

centre d'interès

Centres de lleure i parròquia: caminem junts

CARLES MUÑOZ

Prevere del bisbat de Sant Feliu de Llobregat i consiliari del centre d'Esplai Sant Pere i Sant Pau

Haviem estat molts mesos preparant aquell vespre-nit. Celebràvem l'aniversari del centre d'esplai i eren moltes les persones convidades. Feia poc que hi era en aquella parròquia. Tant a l'eucaristia com al sopar i a la fi de festa esperàvem les famílies i els infants que actualment participen de l'esplai, als monitors i monitores i als ex, i als consiliaris d'avui i d'ahir del centre. Em va agradar veure la càlida i il·lusionada acollida dels uns amb els altres. En aquell moment, no ho vaig entendre del tot, però amb el pas dels anys, he seguit constatant les múltiples relacions i presències que es van donar aquell vespre-nit. Vull dir: reconeixia en aquella família del centre a una família de la catequesi; o en aquell monitor/a, a un voluntari de Càritas; o en aquell consiliari a un bon amic d'uns nois i de noies que ara

són pares i mares. Per a molts, ser del centre d'esplai era ser la parròquia. Per a molts també, i cada vegada més, ser del centre d'esplai era la possibilitat de conèixer la parròquia.

Aquell vespre-nit, en aquella celebració, malgrat el poc temps que feia que estava en aquella parròquia, també era coneixedor de les tensions i tibantors que hi havia al centre i que hi havien hagut al llarg dels anys, també en la relació amb els consiliaris i amb la parròquia. Però l'acollida dels uns amb els altres va ser càlida i il·lusionada.

Fa pocs dies, en una reunió de l'Àmbit d'Animació de la Fe organitzada pel Moviment de Centres d'Esplais Cristians Catalans, la pregària amb què va començar la trobada, va estar il·luminada per un text d'un antic consiliari d'un centre que cridava a "no caminar sols".

I encara en aquestes primeres ratlles vull recordar com Jesús de Nazaret, el Senyor, i els evangelis, estan plens d'escenes on la vida està viscuda en plural, en comunitat, on les missions i els serveis, estan confiats a diverses persones. Podem recordar a Simó i al seu germà Andreu que eren pescadors i a qui Jesús els crida a anar amb ell. També pensem en aquells que són enviats de dos en dos a una missió concreta. No ens oblidem de les dones que caminen amb Jesús, Maria, Maria Magdalena

i Joana. I deixeu-me compartir una escena que hem llegit durant l'Advent (Lc 5, 17-20), on un paralític arriba fins a Jesús, perquè uns homes el porten fins a Ell baixant-lo des del sostre.

Sense amagar les dificultats volem apostar clarament per la identificació del centre d'esplai amb la parròquia en diferents aspectes:

- Donant valor a la relació humana.
- Assumint un projecte.
- Reconeixent la nostra aportació a aquest projecte rebent i donant.

Fa uns anys, en una formació per animadors de la fe, un consiliari va presentar el 7 i mig i una dinàmica. El 7 i mig és l'estona que destina a les reunions d'equip de monitors i monitores del seu centre per fer una aportació. I la dinàmica proposada buscava relacionar la tasca que realitza l'esplai amb el grup de persones que participen diàriament a l'eucaristia de la parròquia. Demanava que els monitors i monitores es fessin una fotografia simpàtica que es repartia entre les persones de l'eucaristia i se'ls hi proposava que preguessin per la tasca que realitza la parròquia mitjançant aquests monitors i monitores. És important, que els uns sàpiguin de l'existència dels altres, i que això els impliqui d'alguna manera.

"La nostra vinculació no poden ser els locals. Això seria caure en la trampa materialista del nostre temps."

I no deixant encara aquestes relacions humanes, són innombrables els exemples de monitors i monitores i ex, que tornen a recuperar el contacte amb una parròquia i amb el consiliari en moments importants de la seva vida: perquè a l'hora de compartir la vida amb una persona volen rebre el sagrament del matrimoni; perquè tenen el pare o la mare malalts i volen que rebin una visita i la comunió; perquè a la feina han anat maldades i necessiten un cop de mà i s'apropen al despatx de Càritas; perquè necessiten ser escoltats...

No sé quin seria el resultat si preguntéssim quina és la raó de ser de la parròquia i quin és el seu projecte i objectius. Podríem fer moltes definicions i explicacions. M'aventuro a proposar-vos una. Visc la parròquia com aquell conjunt de persones diferents entre elles i que els uneix Jesús ressuscitat i tot el que brolla d'Ell. Aquesta vivència s'articula al voltant de l'eucaristia, en l'acollida, l'anunci i la celebració. I aquesta vivència té diferents graus, intensitats i moments. Entenem per ACOLLIDA, des del fet de tenir les portes obertes, uns horaris per saber quan se'ns pot trobar, els diferents serveis que es realitzen i l'escolta sense més de l'altre. En l'ANUNCI hi ha les accions que volen explicar el per què del què fem. Aquí podríem situar les catequesis i formacions d'adults, xerrades, grups de matrimonis i famílies, igual amb els joves i els infants. I en la CELEBRACIÓ trobarem tot allò que ens faci fer festa pel que som. Un aplec parroquial o la festa dels patrons de la parròquia. Uns sagraments que ens fan celebrar la vida als ulls de Déu.

I ara ve el gran exercici, reconèixer-nos tots formant part d'aquest projecte. Saber on som. Saber quina és la nostra aportació al conjunt global. En cadascú dels qui formem la parròquia, persones i grups, s'han de donar l'acollida, l'anunci i la celebració. És clar que amb dedicacions i matisos diferents. Al centre d'esplai l'acollida és la possibilitat d'inscriure'ns a les activitats d'estiu i que durant aquells mesos uns infants i unes famílies puguin incorporar-se al centre d'esplai. També serà acollida tenir una atenció o ocupació preferent per aquells infants que viuen en situació de risc. Al centre d'esplai l'anunci serà viure la tasca educativa com a ressò de l'acció de l'Esperit, acompanyar el creixement d'unes persones des de la descoberta de les crides de Déu, i sabent-nos col·laboradors en la cons-

trucció del Regne quan vivim estimant-nos. I serà celebració aquella eucaristia celebrada a les colònies, aquell moment de silenci per la mort d'un familiar o les cançons de les caramelles durant la Pasqua.

Ja veieu que no he parlat encara dels locals. La nostra vinculació no poden ser els locals. Això seria caure en la trampa materialista del nostre temps. Sentim-nos convidats a anar al fons de les motivacions. Els locals són una conseqüència d'una pertinença. I ens ajudarà la consciència de tots, d'allò que rebem i d'allò que donem en la parròquia, com en qualsevol altre marc de relació. Aquesta consciència ha de ser més gran i ha d'il·luminar algunes expressions com el "sempre s'ha fet així".

Aquí ve ara la proposta: actualitzem-nos. Tots/es tornem a repensar com concretament que la parròquia eduqui en el lleure mitjançant l'esplai, i com l'esplai és la parròquia que educa en el temps de lleure. Donem-nos temps. Fem-ho des de la confiança i l'honestat, visquem-ho com quelcom positiu, que necessita i ens fa créixer a les persones protagonistes d'aquesta realitat.

MONITORS I MONITORES:

- Convideu a les reunions d'equip alguna persona de la parròquia i que us expliqui quin servei realitza.
- Programeu alguna acció conjunta amb una altra realitat de la parròquia, com pot ser la recollida d'aliments.
- Pregunteu-vos com fer créixer aquell esperit que hi ha en vosaltres. Sigueu atrevits i atrevides.
- Participeu a l'eucaristia del diumenge de la parròquia, intenteu fer-ho amb la gent que diumenge rere diumenge es reuneixen. Millor això que no sempre una eucaristia només pels de l'esplai.
- Incorporeu a la vostra imatge el nom de la parròquia.

PARRÒQUIA:

- Anuncieu les activitats del centre d'esplai al full parroquial o als altres mitjans que disposeu.
- Convoqueu al centre d'esplai al consell pastoral parroquial.

"Actualitzem-nos. Tornem a repensar com concretament que la parròquia eduqui en el lleure mitjançant l'esplai, i com l'esplai és la parròquia que educa en el temps de lleure."

- Oferiu i proposeu moments evangelitzadors als monitors i monitores, i la resta de persones que formen el centre.
- Descobriu les oportunitats que us dona el centre d'esplai per convidar altres a la parròquia.
- Trobeu-vos i compartiu amb altres parròquies que eduquen mitjançant els centres d'esplai.

I no m'oblido de tots aquells preveres, capellans, mossens, rectors i consiliaris, que sumen a les seves nombroses obligacions i tasques, també la d'acompanyar la realitat del centre d'esplai, i d'una manera especial i prioritària, acompanyar els monitors i monitores. Fem-ho com a part integrant del nostre ministeri, del nostre ser preveres. No deixem que el cansament i el desànim ens guanyin. Fem memòria de totes aquelles experiències, on el centre d'esplai ha ajudat a aquell jove, a donar un sentit a la seva vida coherent amb allò que anem sabent de Déu, una vida feliç, compartida i de servei. Estiguem oberts i participem a les iniciatives que se'ns ofereixen des de les federacions i els bisbats, com són les Jornades d'Estiu per a Consiliaris.

Quin és el cim? Una educació en el lleure amb sentit, una església servidora d'aquesta experiència, un camí que és tant important com la meta.

Mare de Déu de l'Alegria, guia'ns i prega per nosaltres.

Com millorar la relació entre el consiliari i l'equip de monitors/es?

MARC LABORI
Mossèn i exconsiliari

FERRAN COMA
Exmonitor

Què passarà quan arribi? Encaixarem? Quines seran les seves expectatives? Aquestes i altres preguntes segur que se us han passat pel cap en arribar un nou consiliari a l'esplai. En **Ferran Coma** (exmonitor) i en mossèn **Marc Labori** (exconsiliari) voldríem compartir amb vosaltres l'experiència viscuda amb l'entrada d'un nou consiliari en un centre d'esplai parroquial. Els nens i les nenes de l'esplai accepten bé el consiliari (encara que sigui un seminarista o un capellà). El quid de la qüestió és la relació entre el consiliari i l'equip de monitors/es. Aquesta relació pot ser una mica difícil a l'inici, si la dimensió de la fe no està gaire arrelada en els monitors i les monitores o no estan acostumats a la companyia d'un consiliari. Ara, a mode de piulades o de titulars, resumim la nostra experiència, perquè us pugui servir per reflexionar en les reunions conjuntes entre els monitors/es i el consiliari.

1. Uff, un nou consiliari. Atents a veure com és.

Consells de Mn. Marc (M)- Els inicis no són fàcils. Als consiliaris no ens ha de preocupar no ser rebuts amb "oleés" a les primeres trobades.

Consells del Ferran (F)- S'ha de ser conscient que pels esplais han passat molts consiliaris amb realitats molt diferents. Una bona manera de ser ben rebut és preguntar a l'equip de monitors/es com han sigut els últims consiliaris.

2. Els consiliaris treballen perquè l'esplai edifiqui persones íntegres, felices, capaces d'estimar i de ser estimades i obertes a Déu.

M- Cal que els monitors/es no ens relacionin només amb la fe.

F- Sí, sí. Els monitors i les monitores hem de comprendre que la tasca d'estar "oberts a Déu" també ens correspon.

3. Aprendre els uns dels altres sempre!

M- Un cor obert a aprendre moltes coses dels monitors/es.

F- He après moltes coses dels consiliaris. Un cop m'han començat a explicar, en lloc d'imposar, jo m'he obert a ells.

4. Experts en humanitat.

M- Tot el que és autènticament humà porta a Déu. Després d'un temps amb els monitors/es et confien: "Jo no sé si hi crec, però el mossèn i tu (consiliari) em sorpreneu, perquè us veig molt humans".

F- La parròquia i el consiliari no són monstres ni dictadors. No vivim en una pel·lícula de James Bond, ni la parròquia vol la destrucció de l'esplai.

5. Els vostres problemes són els meus problemes.

M- Partim de la realitat de l'equip de monitors/es i promovem la comunió enmig dels conflictes.

F- Preguntem sobre la situació de la parròquia. L'esplai no és el centre de l'univers!

6. Els esplais són una realitat a evangelitzar.

M- Cal un nou llenguatge amb les mateixes veritats. "Estima el que ells estimen i ells acabaran estimant el que tu estimes" (Sant Joan Bosco); "Ama hasta que duela" (Madre Teresa de Calcuta).

F- Crec que més que un nou llenguatge, fa falta trobar llocs i moments on puguem utilitzar el llenguatge, on consiliari i monitors/es puguin intercanviar idees i opinions sense la tensió d'una reunió. Anar a prendre quelcom tots junts seria un bon exemple.

7. Els prejudicis i barreres inicials...

M- Dels monitors i de les monitores (en cursiva):

- *Jesús va ser un bon home, però no diguis que està viu.*
- *Nosaltres no diem el Pare Nostre ni llegim la Paraula de Déu.*
- *Els nens/es no entenen del què els parles. Però jo, en canvi, els veig molt atents i que fan moltes preguntes.*
- *Ens fa vergonya dir que som un esplai parroquial. Cal ajudar a fer sortir els prejudicis.*

- *Els nens/es són esponges i no se'ls pot parlar explícitament de Déu, com no es parla de política. Però som un esplai catòlic i els pares i mares ho saben i els hi apunten.*
- *Cal acceptar el patiment que comporta el fet de veure que els prejudicis o el moment vital dels monitors/es dificulten un accés lliure dels infants i joves de l'esplai a la fe.*

F- Dels consiliaris:

- Les activitats que preparen els monitors/es estan mancadades d'un component espiritual.
- L'equip de monitors/es té al·lèrgia a les pregàries i a les misses que es fan a l'esplai.
- L'esplai som una entitat educativa. No ho hem d'oblidar. Es pot parlar explícitament de Déu. I com a esplai catòlic ho hem de fer. Però hem d'entendre que és molt important cuidar les formes en què es parla de Déu a un infant.

8) Fe – Fa – Fu – Transcendent – Més enllà?

a. No està de moda viure la fe aquí.

M- Seria molt diferent a altres països.

F- No hem d'oblidar el nostre passat recent ni el paper de l'Església en aquest país.

b. El repte és ajudar a descobrir que la fe en Déu suma. Teoria de les 4 potes.

M- Una educació integral ha de treballar de manera equilibrada les 4 dimensions de la persona: física, psicològica-intel·lectual, relacional i també espiritual.

F- Cal que el consiliari enfoqui els seus esforços a treballar les 3 potes restants, a part de l'espiritual. Això ajudarà a que l'equip de monitors/es es mostri més obert.

c. Ajudar els monitors/es creients a perdre la vergonya de manifestar-ho.

M- Com ho fan Messi o Iniesta cada vegada que fan un gol.

F- Com a monitors/es cristians podem ajudar molt a partir del nostre propi exemple.

9. Reflexió versus pregària; reflexió o pregària. Proposta: reflexió i pregària.

M- Una cosa són les reflexions i una altra les pregàries. La reflexió ens pot portar a la pregària, cosa que implica relacionar-nos amb Déu.

F- Molts monitors/es creuen que la pregària no és una eina útil i l'ignoren en el seu projecte educatiu o, fins i tot, els

costa utilitzar la Bíblia com a material en les reflexions. La creació de dinàmiques a l'equip de monitors/es a partir d'històries que en el seu desenllaç final mostren que tenen un sentit cristià, pot ajudar els monitors/es a descobrir l'actualitat de la Paraula de Déu en les nostres vides.

10. Déu és i, per tant, existeix. Llavors, Déu habita el cor dels nostres monitors.

M- Tard o d'hora aflorarà.

F- Si volem trobar Déu, que habita en el cor dels monitors/es, deixem que ells obrin aquest cor. Actituds impositives, passotisme, prohibicions o enfrontaments no són estratègies eficaces.

11. Pacència germà, paciència.

M- Cadascú té el seu ritme. Som cridats a sembrar la llavor divina, no ens preocupem si no veiem fruits.

F- Treballem de forma constant. Adaptem-nos a les situacions. No defallim mai.

12. Déu et diu: confia-me'ls.

M- Molta pregària personal pels monitors/es.

F- Confiem! Sense un xic de confiança la relació no empenirà el vol!

13. No anem sols. Fem equip.

M- Parlem amb promotors/es de zona i altres consiliaris i demanem ajuda a monitors/es de cursos anteriors que viuen la fe.

F-

- Participa a les activitats de la parròquia. Si no te n'interessa cap, proposa'n una que creguis interessant.
- No t'agraden les activitats que preparen els consiliaris per a l'esplai? Ajuda'ls a preparar-les i aconsella'ls com tractar segons quins temes amb els nens i nenes.
- Encara que no siguis creient, estigues obert a les propostes dels consiliaris. Et poden ajudar a créixer com a persona.
- Com a responsable, promou el treball en el transcendent entre els monitors i les monitores. Uns monitors/es sense una dimensió espiritual no podran transmetre valors importants i bàsics en un esplai.
- Tots són punts de vista. No busquem imposar el nostre. Busquem el baricentre de les nostres opinions.

Saps què és ...?

ACÒLIT: Ministre no ordenat. L'acòlit ajuda al prevere i a diaca a l'altar. També se li confia la distribució de la comunió quan fa falta, ja sigui a la mateixa missa o fora d'ella, especialment a les persones malaltes.

ANIMADOR/A DE LA FE: Persona, laica o religiosa, responsable de desvetllar i fer madurar la vivència de la fe cristiana dels infants, adolescents i joves d'un centre d'esplai o agrupament.

ARXIDIÒCESI: És la diòcesi que encapçala una província eclesiàstica.

ARQUEBISBE: És el bisbe que presideix una arxidiòcesi.

CANONGE: Títol honorífic d'alguns preveres que atenen el servei religiós en una catedral.

CONSILIARI: Persona, confiada pel bisbe, que pot ser prevere o laica, i que acompanya en el creixement de la fe a través de l'acció pastoral des de l'educació en el lleure als centres d'esplai o als agrupaments.

DIACA: Ministre eclesiàstic que forma part del clergat juntament amb el bisbe i el sacerdot. Pot impartir la benedicció, presidir una celebració del matrimoni, batejar, predicar i litúrgies de la Paraula. La seva funció principal és el servei als pobres i a la comunitat. Un diaca no és un sacerdot i no pot presidir una eucaristia ni confessar.

MONSENYOR: És el títol que atorga la Santa Seu a algunes persones ja sigui pel seu càrrec o pels serveis rellevants que exerceixen a l'Església. Els bisbes reben el tracte de monsenyor i també els sacerdots que exerceixen una responsabilitat pastoral o tenen un càrrec important.

PREVERE: Sinònim de sacerdot.

SEGLAR: S'utilitza com a sinònim de laic.

SÍNODE DIOCESÀ: És una assemblea de sacerdots i d'altres fidels escollits d'una església particular, que presten la seva ajuda al Bisbe de la diòcesi.

Fer créixer la vivència de la fe

LLUÍS TARAZON
Llicenciat en teologia i educador social

Un dels reptes amb què ens trobem els esplais i centres juvenils, i per tant els monitors i monitores de lleure educatiu, és poder transmetre la fe i l'espiritualitat des de la vivència en la parròquia o en la comunitat cristiana de referència.

Els infants i joves que participen als nostres esplais i centres juvenils són fruit d'una societat amb un ventall molt divers de sensibilitzacions, on la vivència de la fe n'és un element més i on no sempre és cabdal en les seves vi-

des. Tot i això, tenim una gran sort perquè tots ells han pres l'opció de participar en els nostres projectes i gràcies a Déu, ho fan amb un esperit obert a la novetat dels valors evangèlics, a la transcendència, a una novetat que no sempre saben veure i menys encara traduir en paraules.

I és aquí on els monitors/es som elements claus i fonamentals en el procés de creixement de la vivència de la fe i l'espiritualitat d'infants i joves. Els monitors i les monitores hem de ser els primers "testimonis" d'aquesta vivència, hem de ser els primers en donar exemple, i com no és fàcil, cal que en formem part i sostenint-nos en la comunitat cristiana, que és el nucli animador de la fe.

Per això, per respondre com pot ajudar la parròquia o la comunitat cristiana de referència en l'educació en el transcendent i en l'espiritualitat:

- Cal tenir present que la comunitat ne-

cessita d'uns membres que se sentin enviats a ser testimonis en el món del lleure educatiu.

- Cal que els esplais i centres juvenils se sentin part d'aquesta comunitat compartint projectes que "sumin".
- Cal que aquests proposin dins dels seus projectes educatius pastorals, uns objectius que ajudin els monitors/es a "educar evangelitzant i evangelitzar educant".

I COM PODEM ASSOLIR AIXÒ?

La qüestió principal ja l'he esmentat més amunt. Cal tenir clar un Projecte Educatiu Pastoral que es proposi EDUCAR seguint uns itineraris:

- Que permetin treballar amb visió àmplia i a llarg termini.
- En procés, atents a cada edat i/o moment.
- De forma integral, en totes les dimensions i aspectes.

ITINERARIS QUE AJUDIN A FER CAMÍ EDUCANT:

- En la justícia i en la solidaritat: un pla per educar integralment en valors socials.
- En la recerca de sentit: una proposta en forma d'itinerari per generar la pregunta sobre el sentit de la vida i l'obertura a la dimensió religiosa.

Uns exemples de com podem transformar en el nostre dia a dia aquestes dimensions en activitats i dinàmiques per a infants i joves poden ser:

- Un pla d'acollida
- Pregàries
- Reflexions que ajudin a la interioritat
- Treball en valors, actituds de diàleg i escolta activa.

"Els monitors/es hem de ser els primers "testimonis" de la vivència de fe d' infants i joves i donar exemple sostenint-nos en la Comunitat Cristiana"

Història dels centres d'esplai a les parròquies

1965-1975

Naixement dels primers clubs d'esplai

- S'incorporen nous corrents pedagògics i s'estableix la pedagogia del lleure.
- Alguns equips de monitors/es inicien activitats de cap de setmana per donar continuïtat a les colònies de vacances.
- El club d'esplai serà l'activitat principal dels centres durant l'any i a final de curs es realitzaran les colònies d'estiu.
- Els primers clubs d'esplai neixen als grans nuclis urbans i barriades noves.
- A les colònies es generalitza el mètode del centre d'interès.

1976-1982

Consolidació, diversificació d'entitats i reconeixement oficial

- Es consoliden legalment les activitats de lleure a través del reconeixement de les activitats, la regulació de la seva realització, les característiques de les instal·lacions, la formació dels monitors i monitores, etcètera.
- Neixen les primeres entitats no confessionals que proposen activitats de lleure.
- Centres d'esplai que havien estat vinculats a l'església decideixen aixoplugar-se en un moviment veïnal, associació de pares o constituir-se com a fundació.
- Els ajuntaments comencen a oferir aquest servei. Primer valent-se de la gestió directa i més endavant per conveni amb entitats no lucratives o per adjudicació a entitats prestadores de serveis.
- Comencen a generalitzar-se altres tipus d'activitats d'estiu: casals, camps de treball, rutes, intercanvis...

1983-1993:

Especialització, competència i diversificació d'activitats

- Apareixen les primeres colònies especialitzades en activitats esportives, musicals, informàtiques, lingüístiques, entre d'altres.
- Els centres d'esplai mantenen l'oferta habitual de les colònies.
- Augmenta l'oferta de propostes d'iniciativa diversa projectades amb esperit lucratiu promogudes per les administracions.
- S'introdueix en les activitats la major sensibilitat social envers el medi ambient a través d'accions de descoberta i de defensa de la natura.

QUÈ HI HA APORTAT L'ESGLÉSIA?

- Després de la Guerra Civil, gràcies a la relació que mantenia amb el règim polític estava en una situació favorable per a recuperar les colònies d'estiu a Catalunya.
- Aquest procés es va fer amb discreció i plantejant-se com un activitat estrictament apostòlica i confiant-ne la gestió a l'Aspirantat de l'Acció Catòlica.
- Càritas va donar-hi suport material i pedagògic amb l'objectiu d'estendre els beneficis, sobretot, als infants i als adolescents amb menys possibilitats econòmiques. D'aquesta manera naixerà amb aquesta missió el Servei de Colònies i Vacances.
- Es crea l'Escola de l'Esplai a Barcelona, el primer centre de formació estable per a monitors i monitores.
- L'Església ha aportat béns immobles per a la realització de les activitats dels clubs d'esplai.
- Amb la transició, els centres d'esplai d'alguns bisbats es reorganitzen en forma de federacions o en forma de moviments i també els de formació particular.

CREURE EN ALLÒ QUE ESTEM FENT

FIDEL NAVARRO

Mestre i psicopedagog

El Centre d'Esplai La Sagrera és l'esplai de la parròquia del Crist Rei de Barcelona (Zona 5 - MCECC). Enguany celebra el seu 50è aniversari amb un ideari (l'eix vertebrador de les accions educatives) que sempre ha tingut present el nivell transcendent de la persona.

Jo hi vaig entrar amb 9 anys i n'he estat vinculat, d'una manera o d'una altra, més de 25. Han estat moltes les hores viscudes com a infant i més com a monitor. He crescut en la responsabilitat i he gaudit en l'acompanyament com a consiliari laic del centre.

Durant tot aquest temps l'esplai sempre ha estat "a prop" de la parròquia. La part que més recordo és l'etapa d'adolescent, quan realitzàvem campanyes

i rutes d'estiu. En Toni, el vicari de la parròquia d'aquell moment, va acompanyar-nos molt. Gràcies a ell vam descobrir la realitat del 4t món amb camps de treball al Raval, ens vam implicar en les campanyes d'aliments i de joguines a la parròquia i al barri, vam seguir vinculats a grups de parròquia fins a militar al moviment de la JOC (Joventut Obrera Cristiana). També vam organitzar camps de solidaritat al 3r món i vam poder compartir la vida i la fe amb gent molt humil.

I totes aquestes experiències, i tantes altres que no comparteixo amb vosaltres, són les que m'han configurat. Em fan sentir afortunat i viure la vida de manera compromesa.

Però els vicaris canvien de destí i l'esplai es queda al mateix lloc! I fent un salt en el temps vaig tornar a vincular-me, aquest cop, com a consiliari.

Dubtes, dubtes i més dubtes. I una única convicció: la voluntat d'acompanyar els infants i els joves (també les famílies) perquè experimentin la joia de viure i l'alegria de compartir. Acompanyar-los

perquè puguin optar per viure la seva fe ja que estic convençut que l'esplai afavoreix aquesta vivència intensa de les actituds que Jesús proclama a l'Evangeli, senzillament, per la seva quotidianitat i autenticitat. I el coneixement de Jesús, aquest testimoni, aquest model de persona que transforma i allibera, és necessari encara que sembli passat de moda. No hem d'instruir, però "Quan algú encén una llàntia, no la tapa amb un gerro o la posa sota el llit, sinó que la col·loca en el portallànties perquè els qui entren en vegin la claror." (Lc 8,16).

I la vida continua i, per sort, l'esplai es queda al mateix lloc. I són altres les persones que el descobreixen, que s'hi posen al davant i segueixen fent gran aquest projecte. La parròquia segueix sent-hi a prop, confiant en els joves que creixen al seu voltant i que duen a terme aquesta missió.

Desitjo que, per molts anys, l'esplai eduqui a partir del grup, de l'acció, del medi natural i cultural, de la festa, del joc, dels valors i de l'esperança i la fe viscudes en comunitat.

CAL QUE HI HAGI AGRUPAMENTS EN PARRÒQUIES

DAVID VILLALONGA

Responsable de l'Àmbit d'Espiritualitat de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya

Al llarg de la meua vida en el món de l'escoltisme, he viscut diferents experiències de relació entre els agrupaments escoltes i guies i les seves parròquies d'acollida. La majoria d'agrupaments que estan en parròquia van ser creats pels mateixos feligresos en l'època d'expansió de l'escoltisme catòlic. En l'actualitat, tenim agrupaments que mantenen aquests lligams i estan totalment integrats en la vida parroquial: formen part dels seus consells pastorals, participen de les activitats comunes i mantenen la tradició que el rector, o algun altre capellà de la parròquia, els ajudi en l'animació de la Fe mitjançant el càrrec de consiliari. Altres agrupaments tenen menys relació i més formal ja

que l'agrupament funciona separat de la parròquia i es manté el contacte per temes que afecten als locals o per col·laboracions puntuals.

Crec que ens molts casos, la relació ha disminuït per la mateixa evolució de la societat en matèria religiosa. Molts joves ja no mantenen un lligam amb la pràctica religiosa, augmenta el nombre de joves no creients o viuen l'espiritualitat més lliurement. També es donen casos en què pot disminuir la relació per un canvi en l'equip de caps de l'agrupament o de rector i/o del consell pastoral. Hem d'entendre que l'escoltisme es caracteritza per la transformació i la millora de la societat a través de la tasca educativa i hem de recordar que és un moviment de joves. Per tant, sempre trobarà més afinitat en parròquies obertes on es potenciï la participació dels infants i dels joves.

En tot cas, tot i la disminució del fet religiós en els agrupaments, sóc defensor de que hi

hagi agrupaments en parròquies sempre que les dues parts cuidin la relació i busquin i potenciïn aquells punts que els uneixen: la transmissió d'uns valors compartits i el descobriment de la pròpia espiritualitat.

EL CENTRE D'ESPLAI DINS LA PARRÒQUIA

SERGIO ADÁN

Seminarista i matemàtic

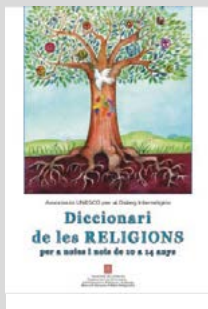

Fa 13 anys que formo part de la Comunitat Parroquial del Masnou. Allà des dels inicis he participat com a nen i després com a monitor d'esplai, mentre a la parròquia era un més del grup de joves. Curiosament he vist sempre l'esplai com quelcom de la parròquia. La comunitat tenia en el seu si un esplai i allà podia créixer com a persona i en la meua relació amb Crist. La relació amb la parròquia era com la d'un altre membre de la parròquia. Sempre i potser ara més com a seminarista repeteixo,

l'esplai és la parròquia, som una pota d'una casa que és la parròquia, la relació és amb el rector, amb el vicari, o amb la resta de grups i accions de la parròquia, però l'esplai és parròquia. Ja des del meu temps com a monitor, això no era pas una tasca del tot clara en l'àmbit pràctic.

He vist monitors/es que plantejaven una relació de dues entitats separades i pròpies. És ben cert que l'esplai té un tarannà propi, diferent de la resta de la parròquia. Però, en definitiva, és tant una acció parroquial, com la catequesi d'infants, la campanya d'aliments de Càritas o la pastoral de salut. Com a seminarista visc la realitat parroquial de forma més ample, però no veig que canviï tal situació de relació, com d'actituds necessàries per part dels responsables de la parròquia per gastar esforços en l'esplai, alhora que l'esplai prengui consciència de la seva tasca educativa i evangelitzadora dins d'una comunitat més gran, una família de famílies. No oblidem que l'esplai és parròquia, i la parròquia viu amb l'esplai.

Diccionari de les RELIGIONS

Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós

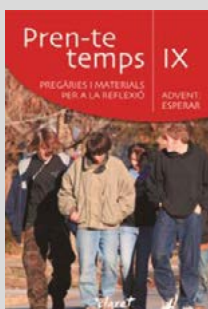
El Diccionari de les RELIGIONS per a noies i nois de 10 a 14 anys és el resultat del treball conjunt d'experts i expertes en ciències de les religions, pedagogs, ensenyants i persones de referència de les diferents comunitats religioses que coneixen la seva pròpia tradició. L'obra, escrita per Lourdes Monfort i Ricard Toledo, compta amb més de 300 paraules sobre les religions més conegudes a Catalunya i agrupades en 7 temes. El llibre inclou un joc de taula i dibuixos que faran més fàcil i agradable entendre el vocabulari de les religions a les noies i nois de 10 a 14 anys.

Llibres sagrats

Sàpiens

La revista Sàpiens, amb el suport de la direcció general d'Afers Religiosos, va publicar un especial sobre els llibres sagrats de diverses tradicions religioses que hi ha a Catalunya. Els articles versen sobre com es van donar a conèixer els llibres sagrats de nou confessions establertes a Catalunya, quina és la seva estructura i quins són els relats que recullen. A més, també posen en relació allò que expliquen aquests textos amb la nostra realitat més propera.

Pren-te temps

Ed. Claret

La col·lecció de llibres de Pren-te temps, són un material indispensable per a la pregària i la celebració de la fe amb els monitors/es, els infants i els joves. Cadascun dels 9 números editats se centren en diferents moments de l'any com l'Advent, la Quaresma, la Pasqua o les vacances. A cada volum s'hi poden trobar dinàmiques i activitats adequades segons el període concret i amb l'objectiu de transmetre i viure la fe en Crist.

Dialogal

Ed. Dialogal

La revista Dialogal és una publicació trimestral que posa en valor la diversitat de creences religioses i la dimensió espiritual de l'ésser humà. Nascuda al 2002, es concep com un espai de reflexió per a tota persona en recerca de sentit. Un lloc de creixement, de novetat, de transformació, que vol crear pensament, generar debat i posar paraula a allò que s'està vivint actualment. Dins i fora del marc religiós. A més, també podreu consultar alguns dels articles al seu web.

"HUMAN"

Dir: Yann Arthus-Bertrand

"Human" és el treball de més dos anys, d'entrevistar més de 2.000 persones de 60 països en què se'ls hi van fer preguntes essencials sobre la condició humana. Un treball en què els testimonis confessen directament a la càmera les seves experiències i alhora les més íntimes. Testimonis plens d'amor, felicitat, odi i violència amb les quals es busca la reflexió sobre el sentit de la nostra existència a partir de la confrontació amb l'altre. A causa de la gran quantitat de material trobareu la versió que es va difondre als cinemes però també teniu la possibilitat de veure tot el material editat pel director i penjat al seu canal de *Youtube*.